

Kedvező változások a közvetlen támogatások 2023. évi szabályaiban

Az egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak első heteinek tapasztalatai alapján, a magyar KAP Stratégiai Tervben foglaltak sérelme nélkül több – a gazdálkodók számára kedvező – módosításra kerül sor a közvetlen támogatásokra vonatkozó idei jogszabályokban. A hamarosan megjelenő módosítások úgy kerülnek kidolgozásra, hogy egyrészt nem teszik szükségessé a gazdálkodók számára a már benyújtott egységes kérelmek módosítását, mégis jelentősen megkönnyítik az egyes támogatási jogcímeiben foglalt vállalások teljesítését.

A pontosításokra a másodvetésre, az agro-ökológiai programra, a 12% feletti lejtésű szántóterületekre és talajtakarásra vonatkozó egyes előírások tekintetében kerül sor, a következők szerint:

Másodvetés tekintetében:

- A másodvetés bejelentése egyszerűsödik, mert az egységes kérelemben nem tervezett, de a gazdálkodók által szükségesnek ítélt másodvetések is a másodvetések bejelentésére nyitva álló 15 napos határidőn belül, legkésőbb szeptember 29-ig bejelenthetőek lesznek.
- Pontosításra kerül a „másodvetés” fogalma, elegendő a növénykultúrákat ugyanazon szabályok szerint (tehát nemzeti szinten) elkülöníteni a másodvetésekben, mint ahogy az általános vetésváltás szabályai ezt megkövetelik - azaz a növénycsalád szintű elkülönítést nem kell alkalmazni. Ennek köszönhetően a termelőknek jóval nagyobb mozgástere nyílik a másodvetések fajösszetételének kialakításában. Ez a már benyújtott kérelmek vonatkozásában is előnyös, hiszen a tényleges másodvetések megvalósítására tárgyév júliusában vagy azt követően kerül sor.
- Ugyanakkor néhány faj növénykultúrái még keverékben sem követhetik egymást: a repce (*Brassica napus*), a mustár (*Sinapis alba*), és a retek (*Raphanus sativus*).
- Ha technológiai vagy üzemszervezési okokból egy-egy másodvetés nem ott és nem olyan méretben valósul meg, ahogyan azt a termelő eredetileg tervezte, akkor lehetőség nyílik a máshol, más méretben megvalósuló másodvetések figyelembe vételére, tehát az eredetileg tervezettnél nagyobb másodvetés is elfogadható. Természetesen az adatváltozásra vonatkozó egyéb szabályok, amelyek a támogatás növelésre irányuló kérelemmódosításokat tiltják, továbbra is érvényesek.

Agro-ökológiai Program tekintetében:

- A kérelembenyújtás időszakát követően azonosíthatja a Területi Monitoring Rendszer (TMR), hogy egy vagy több táblán más földhasználati kategóriába tartozó növénykultúra található, mint amit a gazdálkodó az egységes kérelmében megadott. Egy ilyen irányú korrekció következtében felmerülhet, hogy az Agro-ökológiai programban (AÖP) az így megállapított földhasználati kategóriára pótlólagosan kell agrotechnikai műveletet tervezni és megvalósítani. A jogszabály módosításának köszönhetően az ilyen adatváltozásokra is lehetőség lesz a kérelembenyújtást követően, az egységes kérelem felületén.

- Lehetőség nyílik arra is, hogy egy már vállalt AÖP gyakorlat további – az egységes kérelemben már bejelentett – területekkel bővüljön.
- A karbamid tartalmú műtrágya környezetbarát kijuttatására irányuló AÖP gyakorlat keretében egyértelműsítésre kerül, hogy a 35-90 kg nitrogén hatóanyag számításakor kizárólag azokat a készítményeket kell figyelembe venni, amelyek tartalmazzak karbamidot, azoknak viszont teljes nitrogén hatóanyag tartalmát figyelembe kell venni. Ez azért előnyös a termelőknek, mert feltehetően kevesebb hibát fognak elkövetni a vállalat teljesítése során, továbbá nem fognak szükségtelen mennyiségben nitrogén hatóanyagot kijuttatni.
- A gyepek legeltetésére irányuló AÖP gyakorlat szabályai között pontosításra kerül egyrészt a legeltetési időszak hossza, amely immár a Natura 2000 földhasználati szabályokhoz igazodva lerövidül október 30-ig. Másrészt egyértelműsítésre kerül, hogy az egyes gyepek földhasználati kategóriákra (Natura 2000 gyepek és egyéb gyepek) külön-külön kell teljesíteni és ellenőrizni a gyakorlatot. Ugyanitt, a szakaszos legeltetés szabályainál pontosításra kerül, hogy az egy területen legeltethető állatok egyszerre 50%-át foglalhatják el a gyakorlatba bevitt gyepterületek.

12% feletti lejtésű szántóterületek tekintetében:

- A 12% feletti lejtésű szántóterületeken a táblán belül létrehozott erózióvédelmi sáv vagy sávok tekintetében egyértelműsítésre kerül, hogy az ezen sávokra vonatkozó fizikai méretbéli szabályok csak akkor alkalmazandók feltétlenül, amikor a termelő egyéb erózióvédelmi megoldást nem alkalmaz a területen. Ugyancsak pontosításra kerül, hogy a táblán belüli elhelyezkedésnél a legfeljebb 100 méteres távolságot a táblán belül nem mereven, hanem átlagosan kell érteni. Így tehát egyértelművé válik, hogy a valós domborzati viszonyokhoz alkalmazkodó, változatosabb elhelyezkedésű sávok is elfogadhatóak.

Talajtakarás szabályaiban HMKÁ6 és AÖP tekintetében:

- A HMKÁ6 talajtakarásra vonatkozó pontosításra kerülő előírás alapján nem csak a tarló, hanem az élő növény is kielégíti a talajtakarás követelményét. A módosítás így egyértelművé teszi azt az agronómiai tényt, miszerint a területen legalább szeptember 30-ig jelenlévő, élő növény legalább olyan hatékony talajtakarást valósít meg, mint a szeptember 30-ig fenntartott tarló.
- Az AÖP szántó talajtakarásos gyakorlatában pontosításra kerül, hogy a nyáron lekerülő növény betakarítása után a fennmaradó tarló is megfelelő talajtakarást biztosít. Emiatt a 15 napos időszak, amelynek letelte előtt az új talajtakarási módot (pl. őszi vetés) létre kell hozni, csak akkor veszi kezdetét, amikor a tarlót felszámolják.
- A fiatal gazdák számára elérhető kiegészítő támogatás szabályai az alábbiak szerint egészülnek ki:
 - o A jogszabály módosítása lehetővé teszi, hogy a megkövetelt szakmai gyakorlati időbe a 2021 előtt a családi gazdaságban eltöltött idő is beleszámítson.
 - o Ugyancsak lehetőség nyílik arra, hogy a rendelet 1. mellékletében nem szereplő, ám mezőgazdasági végzettségek is elfogadásra kerülhessenek, amennyiben azok legalább egyenértékűnek tekinthetőek valamely, az 1. mellékletben felsorolt képzettséggel.

Tájékoztatjuk emellett a gazdálkodókat, hogy a kap.mnvh.eu honlapon az új támogatási rendszerrel kapcsolatban felmerült „Gyakran Ismételt Kérdések” heti rendszerességgel frissülnek, amellyel célunk, hogy az érintettek a jogszabályok értelmezését segítő hasznos információkat találhassanak.